

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 160

Προστασία των ζώων που χρησιμοποιούνται για πειραματικούς και άλλους επιστημονικούς σκοπούς, σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 86/609/ΕΟΚ του Συμβουλίου.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις των άρθρων 4 και 5 του Νόμου 1338/1983 "Εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου" (Α 34) όπως έχει τροποποιηθεί από το άρθρο 6 του Ν. 1440/1984 "Συμμετοχή της Ελλάδος στο κεφάλαιο, στα αποθεματικά και στις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, στο κεφάλαιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ανθρακος και Χάλυβος και του Οργανισμού Εφοδιασμού ΕΥΡΑΤΟΜ" (Α' 70), το άρθρο 7 του Νόμου 1775/1988 "Εταιρείες παροχής επιχειρηματικού κεφαλαίου και άλλες διατάξεις" (Α' 101) και το αρθρ. 65 του Ν. 1892/90 "Για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη και άλλες διατάξεις" (Α' 101).

2. Την οδηγία 86/609/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 24ης Νοεμβρίου 1986 "Για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των Κρατών Μελών σχετικά με την προστασία των ζώων που χρησιμοποιούνται για πειραματικούς και άλλους επιστημονικούς σκοπούς" (Ε.Ε.αριθ. L 358 της 18.12.86 σελ. 1).

3. Την υπ' αριθ. Υ1250/15.1.1991 απόφαση του Πρωθυπουργού "Συμπλήρωση της Υ1201/5.10.1990 απόφασης του Πρωθυπουργού" (Β' 10).

4. Την 701/1990 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας μετά από πρόταση του Υπουργού Γεωργίας και του Υπουργού Αναπληρωτή Εθνικής Οικονομίας, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

(Άρθρο 1 Οδηγίας 86/609/ΕΟΚ)

Σκοπός

1. Με το παρόν Διάταγμα θεσπίζονται διατάξεις για την προστασία των ζώων που χρησιμοποιούνται για πειραματικούς και άλλους επιστημονικούς σκοπούς.

2. Οι Διατάξεις του παρόντος Διατάγματος δεν θίγουν την δημιουργία και την λειτουργία της κοινής αγοράς, ιδίως μέσω στρεβλώσεων του ανταγωνισμού ή εμπορικών φραγμών.

Άρθρο 2

(Άρθρο 2 Οδηγίας 86/609/ΕΟΚ)

Για την εφαρμογή του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος νοούνται ως:

α) "Ζώο" χωρίς ειδικότερο προσδιορισμό κάθε ζωντανό σπονδυλωτό εκτός του ανθρώπου, συμπεριλαμβανομένων των προνυμφών που ζουν ελεύθερα ή και

αναπαράγονται, αλλά εξαιρουμένων των εμβρύων και των λοιπών εμβρυακών μορφών.

β) "Πειραματόζωα", ζώα που χρησιμοποιούνται ή που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν σε πειράματα.

γ) "Εκτρεφόμενα ζώα", ζώα τα οποία, προκειμένου να χρησιμοποιηθούν ειδικά σε πειράματα, εκτρέφονται σε εγκαταστάσεις που έχουν εγκριθεί από τις αρμόδιες κτηνιατρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας ή έχουν καταχωρηθεί στα βιβλία των εν λόγω αρμόδιων αρχών.

δ) "Πείραμα", κάθε χρησιμοποίηση ζώου για πειραματικούς ή άλλους επιστημονικούς σκοπούς, η οποία μπορεί να προκαλέσει σ' αυτό πόνο, ταλαιπωρία, αγωνία ή μόνιμη βλάβη, συμπεριλαμβανομένης κάθε ενέργειας που αποβλέπει ή που ενδέχεται να καταλήξει στη γέννηση ζώου σ' οποιαδήποτε από τις καταστάσεις αυτές, εξαιρουμένων όμως των λιγότερο οδυνηρών μεθόδων που είναι αποδεκτές στη σύγχρονη πρακτική (δηλαδή "μη βάνουσες μέθοδοι") θανάτωσης ή σήμανσης των ζώων. Το πείραμα αρχίζει, όταν το ζώο ετοιμάζεται για πρώτη φορά να χρησιμοποιηθεί και λήγει όταν πια καμμία παρατήρηση δεν υπολείπεται στα πλαίσια αυτού του πειράματος. Εξάλλου η εξάλειψη του πόνου, της ταλαιπωρίας, της αγωνίας ή της μόνιμης βλάβης με την επιτυχή χρήση των αναισθητικών ή αναλγητικών ή άλλων μεθόδων δεν θέτει την χρησιμοποίηση ενός ζώου εκτός του πεδίου εφαρμογής του ορισμού αυτού.

Οι γεωργικές ή κλινικές κτηνιατρικές πρακτικές, που δεν έχουν πειραματικό χαρακτήρα, δεν περιλαμβάνονται.

ε) "Αρχή", οι αρμόδιες περιφερειακές Κτηνιατρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας και η Κεντρική Διεύθυνση Προστασίας Ζωϊκής Παραγωγής του ίδιου Υπουργείου.

στ) "Αρμόδιο πρόσωπο", κάθε πρόσωπο που είναι αρμόδιο για την εκπλήρωση των καθηκόντων που περιγράφονται στο παρόν προεδρικό διάταγμα.

ζ) "Εγκαταστάσεις" κάθε εγκατάσταση, κτίριο, κτιριακό συγκρότημα, ή άλλο οίκημα, που μπορεί να περιλαμβάνει χώρο που δεν είναι απόλυτα περιφραγμένος ή στεγασμένος καθώς και κινητές εσωτερικές εγκαταστάσεις.

η) "Εγκαταστάσεις εκτροφής", εγκαταστάσεις όπου εκτρέφονται ζώα προκειμένου να χρησιμοποιηθούν σε πειράματα.

θ) "Εγκαταστάσεις προμήθειας" εγκαταστάσεις, εκτός των εγκαταστάσεων εκτροφής, από τις οποίες γίνεται η προμήθεια ζώων προκειμένου να χρησιμοποιηθούν σε πειράματα.

ι) "Εγκαταστάσεις πειραματισμού", εγκαταστάσεις όπου χρησιμοποιούνται ζώα για πειράματα.

ια) "Κατάλληλη αναισθητοποίηση" στέρηση αίσθησης με αποτελεσματικούς τρόπους αναισθητοποίησης (τοπικής ή γενικής αναισθησίας) που χρησιμοποιούνται κατά την ορθή κτηνιατρική επιστήμη και πρακτική.

ιβ) "Θανάτωση με μη βάνουσο τρόπο", θανάτωση ζώου με συνθήκες, οι οποίες ανάλογα με το είδος του ζώου, προκαλούν τη μικρότερη δυνατή σωματική ή ψυχική ταλαιπωρία.

Άρθρο 3

(Άρθρο 3 Οδηγίας 86/609/ΕΟΚ)

Το παρόν διάταγμα εφαρμόζεται στη χρησιμοποίηση ζώων σε πειράματα για τους παρακάτω σκοπούς:

α) Ανάπτυξη, παραγωγή, έλεγχο της ποιότητας, δραστηκότητας και ασφάλεια φαρμάκων, τροφίμων και άλλων ουσιών ή προϊόντων:

ι) Για την αποφυγή, την πρόληψη, την διάγνωση ή την θεραπεία ασθενειών, αδιαθεσίας ή άλλων ανωμαλιών ή των συνεπειών τους σε ανθρώπους, ζώα ή φυτά.

ιι) Για την αξιολόγηση, την διερεύνηση, τη ρύθμιση ή την αλλαγή φυσιολογικών χαρακτηριστικών σε ανθρώπους, ζώα ή φυτά.

β) Προστασία του φυσικού περιβάλλοντος προς όφελος της υγείας ή της ευζωίας ανθρώπων και ζώων.

Άρθρο 4

(Άρθρο 4 Οδηγίας 86/609/ΕΟΚ)

Απαγορεύονται τα πειράματα στα οποία χρησιμοποιούνται ζώα, τα οποία ανήκουν σε είδη, τα οποία, με βάση το παράρτημα Ι της Σύμβασης για το διεθνές εμπόριον άγριας πανίδας και χλωρίδας, απειλούνται με εξαφάνιση και με βάση το Παράρτημα Γ Τμήμα Ι του Κανονισμού (ΕΟΚ) αρ. 3626/82 (Ε.Ε. αριθ. L 384 της 31.12.82 σελ. 1) θεωρούνται ότι ανήκουν σε είδη που απειλούνται με εξαφάνιση. Εξαιρούνται της απαγόρευσης αυτής εκείνα τα πειράματα που συμφωνούν με τον προαναφερόμενο Κανονισμό και έχουν ως αντικείμενο:

- την έρευνα για τη διατήρηση των ειδών αυτών ή
- σημαντικούς βιοιατρικούς σκοπούς για τους οποίους τα είδη αυτά είναι κατ'εξοχήν τα μόνα κατάλληλα.

Άρθρο 5

(Άρθρο 5 Οδηγίας 86/609/ΕΟΚ)

Για να διασφαλισθεί η γενική φροντίδα, η περιποίηση, οι συνθήκες στέγασης και διαβίωσης των ζώων, πρέπει να πληρούνται, με μέριμνα της οικείας κτηνιατρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Γεωργίας, οι πιο κάτω προϋποθέσεις:

α) Σε όλα τα πειραματόζωα να παρέχεται στέγαση, περιβάλλον, κάποια ελάχιστη ελευθερία κινήσεων, τροφή, νερό και φροντίδα, κατάλληλα για την υγεία και την καλή τους διαβίωση.

β) Κάθε περιορισμός της δυνατότητας ενός πειραματόζωου να ικανοποιεί τις φυσιολογικές του ανάγκες και τις συνθήειές του να μην υπερβαίνει το ελάχιστο δυνατό.

γ) Να διεξάγεται καθημερινός έλεγχος των περιβαλλοντικών συνθηκών κάτω από τις οποίες τα πειραματόζωα εκτρέφονται, φυλάσσονται ή χρησιμοποιούνται.

δ) Η ικανοποιητική διαβίωση και η κατάσταση της υγείας των πειραματοζώων να ελέγχονται από έναν κτηνίατρο που ορίζεται από τον υπεύθυνο του πειράματος ώστε να αποφεύγεται ο πόνος, ή η άσκοπη ταλαιπωρία, αγωνία ή μη μόνιμη βλάβη τους.

ε) Λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα για την αποκατάσταση, το ταχύτερο δυνατό, κάθε διαταραχής ή ταλαιπωρίας που διαπιστώνεται.

Για την εφαρμογή των Διατάξεων των περιπτώσεων α) και β) του παρόντος άρθρου τηρούνται οι κατευθυντήριες γραμμές του παραρτήματος II του παρόντος.

Άρθρο 6

(Άρθρο 6 Οδηγίας 86/609/ΕΟΚ)

1. Για την εφαρμογή του παρόντος διατάγματος αρμόδιες Αρχές είναι οι περιφερειακές Κτηνιατρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου, Γεωργίας και η Κεντρική Διεύθυνση Προστασίας Ζωϊκής Παραγωγής του ιδίου Υπουργείου.

2. Οι αρμόδιες Αρχές της παραγρ. 1 του παρόντος μπορεί να λαμβάνουν υπόψη τις απόψεις των αρμοδίων ειδικών επιστημόνων στους εν λόγω τομείς.

Άρθρο 7

(Άρθρο 7 Οδηγίας 86/609/ΕΟΚ)

1. Όποιος επιθυμεί να πραγματοποιήσει πειράματα πρέπει να έχει έγκριση που χορηγείται από την οικεία Νομαρχία με εισήγηση της αρμόδιας Περιφερειακής Κτηνιατρικής Υπηρεσίας.

2. Οι πτυχιούχοι της Σχολής Επιστημών Υγείας (τμήματα Ιατρικής, Οδοντιατρικής, Φαρμακευτικής), της Σχολής Γεωτεχνικών Επιστημών (τμήμα Κτηνιατρικής) και της Σχολής Φυσικών Επιστημών (Τμήμα Βιολογίας με ειδίκευση στη Ζωολογία), δικαιούνται να υποβάλουν αίτηση για τη χορήγηση της απαιτούμενης στη παρ. 1 του παρόντος άρθρου έγκρισης για να πραγματοποιήσουν πειράματα σε σπονδυλωτά ζώα που περιλαμβάνουν χειρουργικές επεμβάσεις, εάν έχουν εξειδίκευση που έχει αποκτηθεί κατά την άσκηση του επαγγέλματός τους ή κατά την άσκηση στο Πανεπιστήμιο ή σε άλλες Επιστημονικές μονάδες, σε τομέα συναφή και μέσα στα πλαίσια του πειράματος.

Οι πτυχιούχοι Σχολής Φυσικών Επιστημών έχουν δικαίωμα να υποβάλουν αίτηση για την χορήγηση της απαιτούμενης στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου έγκρισης, για να πραγματοποιήσουν πειράματα σε σπονδυλωτά ζώα που δεν περιλαμβάνουν χειρουργικές επεμβάσεις, εάν έχουν εξειδίκευση που έχει αποκτηθεί κατά την άσκηση του επαγγέλματός τους σε τομέα συναφή και μέσα στα πλαίσια του πειράματος.

3. Η αίτηση για την απόκτηση της έγκρισης ενός σχεδιασμένου πειράματος θα υποβάλλεται γραπτώς στην προϊστάμενη Αρχή της Αρμόδιας Περιφερειακής Κτηνιατρικής Υπηρεσίας και θα συνοδεύεται από αντίγραφο Ποινικού Μητρώου των αρμόδιων προσώπων του παρόντος διατάγματος.

Στην αίτηση αυτή πρέπει: α) Να παρατίθενται επιστημονικές αποδείξεις ότι οι όροι που τίθενται στα άρθρα 3 και 4 του παρόντος δ/τος τηρούνται.

β) Στην περίπτωση ενός επαναλαμβανόμενου πειράματος, να παρατίθενται επιστημονικές αποδείξεις ότι αυτό είναι απαραίτητο για την επιβεβαίωση ενός αποτελέσματος για το οποίο δεν είναι γνωστά αρκετά στοιχεία αν και έχει γίνει εξαντλητική έρευνα στις κατάλληλες επιστημονικές πηγές.

γ) Να ορίζεται ο υπεύθυνος του πειράματος και αναπληρωτής του.

δ) Να πιστοποιείται ότι τα πρόσωπα αυτά κατέχουν την αρμοδιότητα που υπαγορεύεται από την παρ. 1 του παρόντος άρθρου.

ε) Να ορίζεται ο υπεύθυνος Κτηνίατρος, ο οποίος θα πρέπει:

i. Να εξασφαλίζει ότι οι συνθήκες και οι διατάξεις για την προστασία των ζώων τηρούνται.

ii. να παρέχει συμβουλές στο προσωπικό που συμμετέχει στη διενέργεια των πειραμάτων και να μεριμνά για την διατήρηση των ζώων στις εγκαταστάσεις πειραματισμού.

iii. να δίνει τη γνώμη του σε κάθε αίτηση για την έγκριση ενός πειράματος που πραγματοποιείται σε ζώα.

στ) Να εξασφαλίζεται η τήρηση των άρθρων 5, 8, 9, 10, 11, 12, 17 παράγραφοι 2, 3, 4, 5 και 6, και 18 του παρόντος διατάγματος.

ζ) Να παρατίθενται επιστημονικές αποδείξεις ότι δεν είναι λογικά και πρακτικά εφικτό να χρησιμοποιηθεί άλλη μέθοδος επίτευξης των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων, η οποία να είναι ικανοποιητική από επιστημονικής πλευράς και δεν συνεπάγεται την χρησιμοποίηση ζώων. Διαφορετικά απαγορεύεται η διεξαγωγή του πειράματος.

η) Να γίνεται αιτιολόγηση στην αρμόδια Αρχή της επιλογής των ειδών, όταν επιβάλλεται η διεξαγωγή του πειράματος.

θ) Να παρατίθενται επιστημονικές αποδείξεις ότι έχει γίνει επιλογή μεταξύ των πειραμάτων και έχουν προτιμηθεί εκείνα που απαιτούν τον μικρότερο αριθμό ζώων, που χρησιμοποιούν ζώα με τον κατώτατο βαθμό νευροφυσιολογικής ευαισθησία, προκαλούν λιγότερο πόνο, ταλαιπωρία, αγωνία ή μόνιμη βλάβη και που αναμένεται να δώσουν τα ικανοποιητικότερα αποτελέσματα.

Στην περίπτωση που στα πειράματα χρησιμοποιούνται ζώα που προηγουμένως ήταν ελεύθερα στη φύση, να αποδεικνύεται ότι η χρησιμοποίηση ειδών άλλων ζώων δεν επαρκεί για τους σκοπούς του πειράματος.

ι) Η έγκριση να παρέχεται στον υπεύθυνο του πειράματος ή τον αναπληρωτή του. Οποιαδήποτε αλλαγή του υπεύθυνου του πειράματος ή του αναπληρωτή του να δηλώνεται αμέσως στην αρμόδια αρχή. Στη περίπτωση αυτή η έγκριση παραμένει έγκυρη για ένα μήνα.

ια) Η ισχύς της έγκρισης διαρκεί ένα έτος και ανανεώνεται.

Άρθρο 8

(Άρθρο 8 Οδηγίας 86/609/ΕΟΚ)

1. Όλα τα πειράματα διεξάγονται με γενική ή τοπική αναισθησία.

2. Η παράγραφος 1 του παρόντος άρθρου δεν εφαρμόζεται όταν:

α) Η αναισθησία κρίνεται περισσότερο τραυματική για το ζώο από ό,τι το ίδιο το πείραμα.

β) Η αναισθησία δεν συμβιβάζεται με τον στόχο του πειράματος.

Η αναισθησία θα πρέπει να χορηγείται στην περίπτωση σοβαρών τραυματισμών που μπορεί να προκαλέσουν σοβαρό πόνο.

3. Στην περίπτωση που δεν είναι δυνατή η αναισθησία, πρέπει να χρησιμοποιούνται αναλγητικά ή άλλες κατάλληλες μέθοδοι, ώστε ο πόνος, η ταλαιπωρία, η αγωνία ή βλάβη να περιορίζονται όσο αυτό είναι δυνατόν και σε κάθε περίπτωση το ζώο να μην υφίσταται δυνατό πόνο, αγωνία ή ταλαιπωρία.

4. Στην περίπτωση κατά την οποία ένα ζώο που έχει υποστεί αναισθησία ευρίσκεται σε κατάσταση δυνατού πόνου, επειδή έπαυσε η δράση του αναισθητικού, πρέπει να χορηγούνται εγκαίρως αναλγητικά ή, εάν αυτό δεν είναι δυνατό, να θανατώνεται αμέσως με μη βάνουσο τρόπο, υπό τον όρο ότι τα μέτρα αυτά συμβιβάζονται με το στόχο του πειράματος.

Άρθρο 9

(Άρθρο 9 Οδηγίας 86/609/ΕΟΚ)

1. Με τη λήξη ενός πειράματος αποφασίζεται αν το ζώο θα διατηρηθεί στη ζωή ή αν θα θανατωθεί με μη βάνουσο τρόπο, υπό τον όρο ότι δεν θα διατηρηθεί στη ζωή στη περίπτωση που πιθανότατα θα εξακολουθήσει επί μακρό να πονά ή να υποφέρει, παρά το γεγονός ότι απ' όλες τις άλλες απόψεις η υγεία του έχει αποκατασταθεί.

2. Οι αποφάσεις που αναφέρονται στην παρ. 1 πρέπει να λαμβάνονται από αρμόδιο πρόσωπο κατά προτίμηση κτηνίατρο.

3. Στην περίπτωση κατά την οποία, με την λήξη ενός πειράματος:

α) Ένα ζώο πρέπει να διατηρηθεί στη ζωή, λαμβάνεται η απαιτούμενη για την κατάσταση της υγείας του μέριμνα, τίθεται υπό την παρακολούθηση κτηνιάτρου και φυλάσσεται υπό συνθήκες που ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του άρθρου 5 του παρόντος Δ/τος. Ωστόσο μπορεί να υπάρξει παρέκκλιση από τους όρους της παρούσας περίπτωσης όταν, σύμφωνα με τη γνώμη κτηνιάτρου, η παρέκκλιση αυτή δεν επιφέρει καμμία ταλαιπωρία για το ζώο.

β) Ένα ζώο δεν πρέπει να διατηρηθεί στη ζωή ή δεν μπορεί να επωφεληθεί από τις διατάξεις του παρόντος δ/τος όσον αφορά τις συνθήκες διαβίωσής του, θανατώνεται το συντομότερο δυνατόν με μη βάνουσο μέθοδο.

Άρθρο 10

(Άρθρο 10 Οδηγίας 86/609/ΕΟΚ)

Η Κτηνιατρική Υπηρεσία του Υπουργείου Γεωργίας μεριμνά ώστε η χρησιμοποίηση ενός ζώου πέρα από ένα πείραμα για τους ίδιους σκοπούς σε καμμία περίπτωση δεν πρέπει να έρχεται σε αντίθεση με τις διατάξεις του παρόντος Δ/τος. Συγκεκριμένα απαγορεύεται η χρησιμοποίηση ζώων περισσότερο από μια φορά σε πειράματα που προκαλούν έντονο πόνο, αγωνία ή ισοδύναμη ταλαιπωρία.

Άρθρο 11

(Άρθρο 11 Οδηγίας 86/609/ΕΟΚ)

Παρά τις λοιπές διατάξεις του παρόντος Δ/τος, εφόσον οι θεμιτοί σκοποί του πειράματος το απαιτούν, η αρμόδια Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Γεωργίας μπορεί να επιτρέπει την απελευθέρωση του συγκεκριμένου ζώου εφόσον έχει βεβαιωθεί ότι έγινε, ό,τι ήταν δυνατόν για την καλή διαβίωσή του και εφόσον το επιτρέπει η κατάσταση της υγείας του και δεν υπάρχει κίνδυνος για τη δημόσια υγεία και το περιβάλλον.

Άρθρο 12

(Άρθρο 12 Οδηγίας 86/609/ΕΟΚ)

1. Τα πειράματα και τα στοιχεία των προσώπων που πραγματοποιούν πειράματα θα κοινοποιούνται στις αρμόδιες Αρχές τουλάχιστον, ένα μήνα πριν τη έναρξή τους.

2. Η κοινοποίηση αυτή θα περιλαμβάνει:

α. Το σκοπό του πειράματος.

β. Το είδος και τον αριθμό των ζώων που χρησιμοποιούνται για το πείραμα.

γ. Τον τύπο του πειράματος, τη διαδικασία που χρησιμοποιείται συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας της αναισθητοποίησης.

δ. Τον τόπο, την ημερομηνία έναρξης του πειράματος και το χρόνο διάρκειας αυτού.

ε. Το όνομα και τη Δ/ση του υπεύθυνου του πειράματος και του αναπληρωτή του.

3. Στην περίπτωση που προβλέπεται να υποβληθεί ζώο σε πείραμα, κατά το οποίο θα υποστεί ή κινδυνεύει να υποστεί δυνατούς πόνους που μπορεί να είναι παρατεταμένοι, το πείραμα αυτό πρέπει να έχει δηλωθεί και αιτιολογηθεί ρητά στην αρμόδια αρχή και να έχει εγκριθεί σ' αυτή. Η αρχή αυτή μπορεί να μην εγκρίνει το πείραμα αυτό στην περίπτωση που δεν είναι σίγουρη ότι το πείραμα είναι σημαντικό για τις βασικές ανάγκες του ανθρώπου ή των ζώων.

Άρθρο 13

(Άρθρο 13 Οδηγίας 86/609/ΕΟΚ)

1. Βάσει των υποβαλλομένων αιτήσεων για την χορήγηση έγκρισης πραγματοποίησης πειραμάτων οι περιφερειακές κτηνιατρικές υπηρεσίες αποστέλλουν στην Κεντρική Δ/ση Προστασίας Ζωϊκής Παραγωγής του Υπουργείου Γεωργίας, ανά τρίμηνο, τα παρακάτω στοιχεία:

Τον αριθμό των καταχωρημένων εγκαταστάσεων ιδιαίτερα το όνομα, την διεύθυνση, τον τύπο των εγκαταστάσεων, την περιγραφή τους, την χωρητικότητά τους, τα είδη και τον αριθμό των ζώων που εκτρέφονται, προμηθεύουν ή

χρησιμοποιούν για πειράματα και το όνομα των αρμόδιων προσώπων που πραγματοποιούν πειράματα και τα προσόντα των προσώπων αυτών.

Επίσης θα αναφέρονται οι μέθοδοι που χρησιμοποιούνται για την μη βάνουση θανάτωση των ζώων μαζί με κάθε εξαίρεση που χορηγείται στη περιοχή δικαιοδοσίας τους.

2. Βάσει των παραπάνω στοιχείων η κεντρική Δ/ση Προστασίας Ζωϊκής Παραγωγής του Υπουργείου Γεωργίας θέτει, εφόσον είναι δυνατόν και σεβόμενη το απόρρητο που τίθεται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, στη διάθεση του κοινού τα παρακάτω στατιστικά στοιχεία σχετικά με την χρησιμοποίηση των πειραματόζωων:

α) Τον αριθμό και τα είδη των ζώων που χρησιμοποιήθηκαν σε πειράματα.

β) Τον αριθμό των ζώων κατά επιλεγόμενες κατηγορίες που χρησιμοποιήθηκαν στα πειράματα και αναφέρονται στο άρθρο 3 του παρόντος διατάγματος.

γ) Τον αριθμό των ζώων κατά επιλεγόμενες κατηγορίες που χρησιμοποιήθηκαν σε πειράματα και απαιτούνται από τις κείμενες διατάξεις.

3. Από τις πληροφορίες που ανακοινώνονται βάσει των διατάξεων του παρόντος άρθρου οι εμπορικής σημασίας είναι απόρρητες.

Άρθρο 14

(Άρθρα 15 και 16 Οδηγίας 86/609/ΕΟΚ)

1. Οι εγκαταστάσεις εκτροφής και οι εγκαταστάσεις προμήθειας καταχωρούνται σε ειδικά βιβλία της αρμόδιας Περιφερειακής Κτηνιατρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Γεωργίας εφόσον ανταποκρίνονται στους όρους των άρθρων 5 και 7 του παρόντος Δ/τος εκτός αν παραχωρηθεί απαλλαγή σύμφωνα με το άρθρο 17 του παρόντος. Οι εγκαταστάσεις προμήθειας προμηθεύονται ζώα μόνο από εγκαταστάσεις εκτροφής ή άλλες εγκαταστάσεις προμήθειας εκτός, αν το ζώο έχει εισαχθεί νόμιμα και δεν είναι άγριο ή αδέσποτο.

Στις εγκαταστάσεις προμήθειας μπορεί να χορηγείται γενική ή ειδική απαλλαγή από τη διάταξη αυτή με όρους που καθορίζει η αρχή της παρούσης παραγράφου.

2. Στην καταχώρηση που προβλέπεται στην παρ. 1 ορίζεται το αρμόδιο πρόσωπο που είναι υπεύθυνο για τις εγκαταστάσεις και στο οποίο έχει ανατεθεί να παρέχει ή φροντίζει να παρέχεται η κατάλληλη φροντίδα στα ζώα που εκτρέφονται ή φυλάσσονται στην εγκατάσταση και να μεριμνά για την τήρηση των διατάξεων των άρθρων 5 και 7 του παρόντος.

Άρθρο 15

(Άρθρο 17 Οδηγίας 86/609/ΕΟΚ)

Οι εγκαταστάσεις εκτροφής και προμήθειας υποχρεούνται να τηρούν:

α) Αρχείο εισόδου που θα καταγράφονται ο αριθμός και τα είδη των ζώων που αποκτήθηκαν, δηλώνοντας την πηγή της προέλευσής τους και τον αριθμό και τα είδη των ζώων που γεννήθηκαν στην εγκατάσταση. Οι ημερομηνίες γέννησης ή απόκτησης των ζώων πρέπει να δηλώνονται.

β) Αρχείο εξόδου που θα καταγράφονται ο αριθμός και τα είδη των ζώων που πωλήθηκαν ή προμηθεύτηκαν, τις ημερομηνίες πώλησης, προμήθειας, το όνομα και η διεύθυνση του αποδέκτη και ο αριθμός και τα είδη των ζώων που πέθαναν στην εγκατάσταση εκτροφής ή προμήθειας.

Τα αρχεία αυτά διατηρούνται το λιγότερο τρία χρόνια από την ημερομηνία της τελευταίας εισόδου και τίθενται στη διάθεση της αρμόδιας περιφερειακής Υπηρεσίας του Υπουργείου Γεωργίας κατά την διενέργεια περιοδικών Επιθεωρήσεων από πρόσωπα που ορίζονται από την παραπάνω αρμόδια αρχή.

Άρθρο 16

(Άρθρο 18 Οδηγίας 86/609/ΕΟΚ)

1. Κάθε σκύλος, γάτα ή πρωτεύον, εκτός από τον άνθρωπο, που φυλάσσεται στις εγκαταστάσεις εκτροφής, προμήθειας ή πειραματισμού, σημαδεύεται, πριν από τον απογαλακτισμό με ατομικό αναγνωριστικό σημάδι με τρόπο που προκαλεί λιγότερο πόνο, εκτός από τις περιπτώσεις που προβλέπονται στην παρ. 3 του παρόντος.

2. Όταν ένας μη σημαδεμένος σκύλος γάτα ή πρωτεύον, εκτός από τον άνθρωπο, εισάγεται σε μια εγκατάσταση για πρώτη φορά μετά τον απογαλακτισμό, σημαδεύεται το συντομότερο δυνατό.

3. Όταν ένας σκύλος, γάτα ή πρωτεύον, εκτός από τον άνθρωπο, μεταφέρεται από μια εγκατάσταση που αναφέρεται στην παραγρ. 1 σε άλλη πριν τον απογαλακτισμό και εφόσον δεν είναι πρακτικά δυνατό να σημαδευτεί εκ των προτέρων, η εγκατάσταση υποδοχής πρέπει να τηρεί πλήρη στοιχεία, ιδίως για την ταυτότητα της μητέρας, μέχρις ότου το ζώο σημαδευτεί.

4. Τα χαρακτηριστικά της ταυτότητας και της προέλευσης κάθε σκύλου ή γάτας ή πρωτεύοντος εκτός από τον άνθρωπο καταγράφονται στα ειδικά βιβλία που τηρούνται σε κάθε εγκατάσταση.

Άρθρο 17

(Άρθρο 19 και 21 της Οδηγίας 86/609/ΕΟΚ)

1. Οι εγκαταστάσεις πειραματισμού καταχωρούνται σε ειδικά βιβλία της αρμόδιας περιφερειακής Κτηνιατρικής Υπηρεσίας.

2. Οι εγκαταστάσεις αυτές καταχωρούνται μόνο αν τηρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις: Ο εσωτερικός εξοπλισμός των εγκαταστάσεων πειραματισμού να είναι κατάλληλος για τα χρησιμοποιούμενα είδη ζώων και διεξαγωγή των πειραμάτων για τα οποία προορίζονται.

Ο σχεδιασμός, η κατασκευή και η λειτουργία των εγκαταστάσεων αυτών να επιτρέπουν την αποτελεσματικότερη δυνατή διεξαγωγή των πειραμάτων ώστε να λαμβάνονται έγκυρα αποτελέσματα με τον ελάχιστον δυνατό αριθμό ζώων, το λιγότερο πόνο, ταλαιπωρία, αγωνία, ή μόνιμη βλάβη.

3. Σε κάθε εγκατάσταση πειραματισμού:

ι. Ορίζονται ένα ή περισσότερα πρόσωπα διοικητικά υπεύθυνα για τη φροντίδα των ζώων και τη λειτουργία του εξοπλισμού.

ii. Ορίζεται ένας κτηνίατρος για την παροχή συμβουλών, θεραπείας των ζώων και ελέγχου των συνθηκών διαβίωσης και ευζωίας των ζώων.

iii. Υπάρχει επαρκής αριθμός ειδικά εκπαιδευμένων προσώπων.

4. Ορισμένα πειράματα είναι δυνατό να διεξάγονται εκτός των εγκαταστάσεων πειραματισμού με την προϋπόθεση ότι εγκρίνονται από την αρμόδια Κτηνιατρική Υπηρεσία του Υπουργείου Γεωργίας.

5. Στις εγκαταστάσεις πειραματισμού χρησιμοποιούνται κατ' αποκλειστικότητα ζώα που προέρχονται από εγκαταστάσεις εκτροφής ή προμήθειας και που συμπεριλαμβάνονται στο Παράρτημα I του παρόντος διατάγματος.

Αδέσποτα Κατοικίδια ζώα σε καμμία περίπτωση δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται για πειράματα. Εξαίρεση γενική ή ειδική από αυτό τον κανόνα παρέχεται κάτω από ειδικές περιπτώσεις που κρίνει η αρμόδια περιφερειακή Κτηνιατρική Υπηρεσία.

Η παραπάνω εξαίρεση δεν επεκτείνεται σε αδέσποτους σκύλους και γάτες.

6. Οι εγκαταστάσεις πειραματισμού υποχρεούνται να τηρούν στοιχεία όλων των χρησιμοποιούμενων ζώων όπου θα εμφανίζονται ο αριθμός και τα είδη όλων των αποκτηθέντων ζώων, οι εγκαταστάσεις από τις οποίες αυτά αποκτήθηκαν, η ημερομηνία άφιξής τους στις εγκαταστάσεις και ο προορισμός του ζώου με την ολοκλήρωση του πειράματος. Τα στοιχεία αυτά φυλάσσονται τουλάχιστον για τρία (3) χρόνια από την ημερομηνία της τελευταίας εισόδου και τίθενται στη διάθεση της αρμόδιας κτηνιατρικής περιφερειακής Υπηρεσίας του Υπουργείου Γεωργίας. Οι εγκαταστάσεις πειραματισμού υπόκεινται στη διενέργεια περιοδικών Επιθεωρήσεων από πρόσωπα που ορίζονται από την παραπάνω αρμόδια αρχή.

7. Σε κάθε εγκατάσταση πειραματισμού πρέπει να υπάρχουν ξεχωριστά στοιχεία που να περιέχουν λεπτομέρειες για την ταυτότητα και την προέλευση κάθε σκύλου, γάτας ή πρωτεύοντος.

Άρθρο 18

(Άρθρο 20 Οδηγίας 86/609/ΕΟΚ)

Όταν ζώα εκτρέφονται στις εγκαταστάσεις πειραματισμού για να χρησιμοποιηθούν σε πειράματα που διεξάγονται στις εγκαταστάσεις αυτές απαιτείται μόνο μια καταχώρηση σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 14 και 17 του παρόντος διατάγματος. Ωστόσο οι εγκαταστάσεις πρέπει να τηρούν τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος που αφορούν τις εγκαταστάσεις εκτροφής και πειραματισμού.

Άρθρο 19

(Άρθρο 22 και 26 της Οδηγίας 86/609/ΕΟΚ)

1. Τα αποτελέσματα πειραμάτων που έχουν διεξαχθεί σε άλλο κράτος-μέλος αναγνωρίζονται εκτός εάν απαιτούνται περαιτέρω δοκιμές για την προστασία της δημόσιας υγείας και ασφάλειας.

2. Για το σκοπό αυτό, όπου είναι εφικτό και με την επιφύλαξη των όρων που καθορίζονται από τις ισχύουσες διατάξεις, η Κεντρική Δ/νση Προστασίας Ζωϊκής Παραγωγής παρέχει στην Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΚ) πληροφορίες σχετικά με την νομοθεσία και τη διοικητική πρακτική στη Χώρα μας όσον αφορά την διεξαγωγή πειραμάτων σε ζώα συμπεριλαμβανομένων των όρων που πρέπει να πληρούνται πριν από τη διάθεση των προϊόντων στο εμπόριο καθώς και τεκμηριωμένες πληροφορίες σχετικά με όλα τα πειράματα που διεξάγονται στη Χώρα και για τις άδειες ή οποιαδήποτε άλλα διοικητικά στοιχεία που αφορούν τα πειράματα.

3. Σε τακτά διαστήματα που δεν υπερβαίνουν τα τρία χρόνια, για την πρώτη φορά πέντε χρόνια από την έναρξη ισχύος του παρόντος διατάγματος, η χώρα μας ενημερώνει την Επιτροπή των Ε.Κ. για τα μέτρα που λαμβάνονται στον τομέα αυτό και παρουσιάζει κατάλληλη έκθεση των συλλεγέντων στοιχείων σύμφωνα με το άρθρο 13 του παρόντος Διατάγματος.

Άρθρο 20

(Άρθρο 23 Οδηγίας 86/609/ΕΟΚ)

1. Ενθαρρύνεται η έρευνα για την ανάπτυξη εναλλακτικών τεχνικών που μπορούν να δώσουν το ίδιο επίπεδο πληροφοριών με αυτό που λαμβάνεται από πειράματα στα οποία χρησιμοποιούνται ζώα, χρησιμοποιώντας όμως λιγότερα ζώα ή εφαρμόζοντας λιγότερο επώδυνες διαδικασίες.

Άρθρο 21

Παραρτήματα

Κατωτέρω παρατίθενται τα παραρτήματα Ι και ΙΙ που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του παρόντος Δ/τος και έχουν ως εξής: (Ακολουθούν παραρτήματα, πίνακες και σχεδιαγράμματα βλ. οικείο ΦΕΚ).

Άρθρο 22

Κυρώσεις

1. Οι παραβάτες των διατάξεων του παρόντος διατάγματος τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών ή με χρηματική ποινή από 100.000 έως 2.000.000 δραχμές ή και με τις δύο αυτές ποινές.

2. Οι τιμωρηθέντες κατ' εξακολούθηση σύμφωνα με την προηγούμενη παραγρ. 1 στερούνται του δικαιώματος άσκησης των δραστηριοτήτων του παρόντος διατάγματος για χρονικό διάστημα από 1 έως 5 έτη.

Άρθρο 23

(Άρθρο 25 της Οδηγίας 86/609/ΕΟΚ)

1. Η ισχύς του παρόντος διατάγματος αρχίζει από τις 25 Νοεμβρίου 1989.
Στον Υπουργό Γεωργίας αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

Αθήνα 12 Απριλίου 1991